

..Białystok....., dnia ....22/07/2008.....

Nr ewidencyjny zdarzenia lotniczego

.....320/08.....

Państwowa Komisja Badania Wypadków Lotniczych
ul. Chałubińskiego 4/6
00-928 Warszawa

tel. +48 (22) 630 11 31; fax. +48 (22) 630 11 43
telefon alarmowy: 0-500 233 233

RAPORT KOŃCOWY Z BADANIA INCYDENTU LOTNICZEGO

1. Data i czas lokalny zaistnienia incydentu:

7 czerwca 2008, ok. godz. 10.00

2. Miejsce startu i zamierzonego lądowania:

Lotnisko Chrcynno

3. Miejsce zdarzenia:

Chrcynno

4. Rodzaj, typ, znaki rozpoznawcze, właściciel statku powietrznego:

Spadochron: PD Katana 107, data produkcji 02.2007, nr seryjny 001706, pokrowiec główny Javelin (brak systemu automatycznego otwarcia spadochronu zapasowego typu LOR, Stevens, SkyHook), spadochron zapasowy PD 113 R, automat spadochronowy Vigil II, właściciel: Seweryn Boldak

5. Typ operacji:

skok na akrobację zespołową RW5

6. Faza lotu:

Otwarcie spadochronu głównego

7. Warunki lotu:

poranek, skok z widocznością ziemi

8. Czynniki pogody:

bez wpływu

9. Organizator lotów / skoków:

Aeroklub Warszawski

10. Dane dotyczące dowódcy SP:

skoczek samodzielny, wiek 34 lata, waga 82 kg, Świadectwo Kwalifikacji Skoczka Spadochronowego ważne do 15/04/2010, łączna liczba skoków 1587. Drugi. skok w ciągu dnia, 75. skok w roku 2008

11. Opis przebiegu i okoliczności zdarzenia:

Skok wykonywany na zadanie RW-5. Po odejściu od formacji (wys. ok. 1300 m), na wys. ok. 1000 m przystąpił do otwierania spadochronu głównego. Niesymetryczne otwarcie czaszy głównej z prawej strony spowodowało skrócenie linek nośnych i wystąpiło zjawisko tzw. "twista". Po dwóch nieudanych próbach odkręcenia skoczek podjął decyzję o procedurze awaryjnej, wyczepił zamki barkowe i otworzył spadochron zapasowy. Lądowanie na użytkowej części lotniska.

12. Przyczyna (przyczyny) zdarzenia:

Dokonano oględzin spadochronu. Nie stwierdzono śladów uszkodzeń i zużycia, które mogłyby mieć związek z tym incydentem. Układanie spadochronu do skoku zawsze wykonywane było starannie. Doświadczenie i wyszkolenie skoczka nie powoduje podejrzeń o problemy z pozycją ciała podczas otwarcia. Wobec braku zapisu wideo otwarcia czaszy oraz bezpośrednich świadków obserwujących proces otwarcia brak było możliwości stwierdzenia rzeczywistej przyczyny wystąpienia skrócenia linek nośnych.

W czaszach o porównywalnej charakterystyce i powierzchni zjawisko skrócenia linek podczas otwarcia jest charakterystyczną anomalią. Przyczyny tego zakłócenia procesu otwarcia zwykle nie są możliwe do określenia. Z własnego doświadczenia i dostępnych publikacji wynika, że mogą one być spowodowane takimi czynnikami jak: asymetria ułożenia czaszy, niesymetryczne wyjście czaszy w osłonie z pokrowca, zbyt krótki odcinek wplecionych linek nośnych, złą pozycją ciała skoczka podczas otwarcia lub innymi, trudnymi do określenia i kontrolowania czynnikami. Zaleca się, aby w przypadku braku możliwości szybkiego „odkręcenia” linek niezwłocznie wyczepiać czaszę główną i otwierać czaszę zapasową, gdyż zwlekanie z tą czynnością może spowodować utratę kontroli wysokości oraz wystąpienie obrotów i wynikającej z nich siły odśrodkowej uniemożliwiającej sięgnięcie przez skoczka do zamków wyczepnych, podczas gdy prędkość opadania jest znacząca, jednak poniżej prędkości aktywowania automatu spadochronowego – 35 m/s).

13. Zastosowane środki profilaktyczne:

Wobec braku stwierdzonych przyczyn zdarzenia nie zastosowano środków profilaktycznych.

14. Propozycje zmian systemowych i/lub inne uwagi:

Brak propozycji zmian systemowych, brak innych uwag.

15. Załączniki:

Brak załączników.

KONIEC

Skład i podpisy zespołu badającego lub osoby badającej:

.....
(pieczęć i podpis osoby nadzorującej badanie z ramienia PKBWL)

.....
(podpis (i pieczęć) przedstawiającego informację)